

Handläggare: Lars Lindgren
Tfn: 08-508 18 250

Till
Farsta stadsdelsnämnd

Remissvar angående strategi för elevhälsan i Stockholms stad

Förslag till beslut:

1. Farsta stadsdelsnämnd beslutar att som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämna och åberopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Birgitta Berg
Chef för förskola, skola, fritid och kultur

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har i 2003 års budget fått i uppdrag att i samverkan med stadsdelsnämnderna utarbeta förslag till en strategi för elevvården i Stockholms stad. Uppdraget har även tagits upp i stadens verksamhetsplan och budget för 2004.

Förslaget är en övergripande strategi för stadens alla skolor. I strategin presenteras förslag på insatser för kommunal nivå, nämndnivå och lokal skolnivå. Förslaget innehåller också en modell för organisation och styrning av elevhälsan, samt system för att säkerställa en god kvalitet av insatserna.

Inför genomförande av den föreslagna strategin vid alla skolor, föreslås en planering med information och utbildning. Genomförandet beräknas ske läsåret 2004/2005.

Strategin innehåller en indelning av elevhälsan i sex olika kvalitetsområden. Varje skola ska beskriva de insatser och det arbete som ska göras utifrån de angivna kriterierna och utifrån den specifika situationen vid varje skola. Uppföljning och utvärdering av de angivna kriterierna ska ske på tre nivåer: skola, nämnd och kommunal nivå. Utvärdering sker i samband med den årliga kvalitetsredovisningen.

De sex kvalitetsområdena, som presenteras med kriterier är :

KVALITETSSOMRÅDE

KRITERIER

- **Hälsofrämjande**

Eleven ska få bra kost
 Eleven ska få möjlighet till motion och rörelse
 Eleven ska få stöd i att utveckla empatisk förmåga
 Eleven ska få stöd i att stärka självförtroende och självkänsla
 Eleven ska känna sig delaktig, ha inflytande och kunna påverka
 Eleven ska utveckla ansvar, känna till rättigheter och skyldigheter
 Skolan ska arbeta aktivt mot tobak, alkohol och narkotika

- **Arbetsmiljö**

Eleven ska ha en bra miljö för lärande
 Eleven ska ha en bra miljö för lek och vila
 Eleven ska få möjlighet att utveckla goda relationer
 Skolan ska arbeta aktivt för att eleven inte ska utsättas för våld, mobbing eller kränkande särbehandling
 Skolan ska identifiera risk- och kris-situationer
 Kris- och katastrofplan är upprättad

- **Elever i behov av särskilt stöd**

Elev i behov av särskilt stöd ska uppmärksammas
 Elevens situation ska utredas ur ett allsidigt perspektiv
 Eleven ska ges stöd utifrån sitt behov
 Åtgärdsprogram ska upprättas
 Skolan ska arbeta för att förebygga självskadebeteende
 Skolan ska ha beredskap för akuta situationer för elever som far illa

- **Samverkan**
Skolan ska samarbeta med föräldrar
Skolan ska ha rutiner för samverkan med
-socialtjänst
-BUP
-habilitering
Skolan ska ha rutiner för samverkan vid
övergång mellan olika skolformer

- **Kompetensutveckling för all personal**
Skolans personal ska kunna få handledning
vid behov
All personal ska ha kunskap om:
 - barns och ungdomars utveckling
 - skolans uppdrag i ett hälsofrämjande perspektiv
 - barn i behov av särskilt stöd
 - juridik och sekretess

- **Elevhälsans yrkesgrupper**
Eleverna ska ha tillgång till elevhälsans kompetens
Skolan ska ha en organisation för elevhälsans personal
Det ska finnas ändamålsenliga lokaler för elevhälsans personal

Förvaltningen anser att den föreslagna strategin i sig är mycket bra men att ambitionsnivån inte motsvaras av tillgängliga resurser.

Ärendets beredning

Synpunkter på materialet har inhämtats från skolornas elevvårdspersonal, behandlats på rektorsmöten och sammanställts på avdelningen för förskola, skola, fritid och kultur.

Bakgrund

Flera undersökningar under de senaste åren rapporterar om en ökning av psykiska, sociala och psykosomatiska problem hos barn och unga. I regeringens proposition "Hälsa, lärande och trygghet" föreslås ett nytt verksamhetsområde i skolan, elevhälsa. I elevhälsan föreslås att skolhälsovård, kuratorsverksamhet, psykologverksamhet samt specialpedagogiska insatser ska ingå.

Förslaget till en strategi för elevhälsan i Stockholms stad, bygger på de uttalanden som gjorts i kommunstyrelsen och i utbildningsnämnden, på regeringens proposition och på synpunkter från stadens revisorer i samband med granskning av skolhälsovård och elevvård.

Av revisionsrapporten framgår att det finns en samlad information om verksamheten inom skolhälsovården. Det är en i stort sett väl fungerande organisation och det finns en övergripande styrning för att säkerställa god kvalitet inom skolhälsovården. Resurserna varierar dock mellan olika skolor. Antalet elever per skolsköterska på grundskolan i Stockholm varierar mellan 285 och 926.

Revisorerna anser dock att det är tveksamt om staden genomför tillräckliga elevvårdsinsatser för samtliga elever som behöver stöd. Revisorerna pekar på att organisationen och styrningen av kurators- och psykologverksamheterna är splittrade och det saknas ett gemensamt system för att säkerställa en god kvalitet av insatserna.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser mycket positivt på det helhetsgrepp förslaget till strategi tar om ett allt mer angeläget och komplext område. Genom att lyfta fram sex kvalitetsområden med kriterier, blir strategins ambitioner tydliga och utvärderingsbara.

Förslaget beskriver också på ett bra sätt det ansvar som faller på respektive nivå i staden, skola, nämnd och kommunal nivå, för uppföljning och utvärdering av de angivna kvalitetsområdena.

För skolornas del är det mycket bra att utvärdering sker i samband med den årliga kvalitetsredovisningen, dels för att elevhälsan ska behandlas som en integrerad del av skolans arbete och dels för att undvika ytterligare rapporteringstillfällen.

Det som oroar rektorer och elevhälsans personal är att förslagets ambitionsnivå blir svår att nå i den situation skolorna resursmässigt befinner sig i idag.